

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 20P/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121211787
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miron Číževský
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7121211787.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I, sudcom JUDr. Mironom Číževským, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú M. W., G.. X.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: L. W., G.. X.X.XXXX, bytom G. X, C. a otca M. Š., G.. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, C., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ M. Š., G.. XX.XX.XXXX, otec maloletej M. W., G.. X.XX.XXXX sa návrhom doručeným súdu dňa 30.12.2021 domáhal zníženia výživného na maloletú, ktoré je určené vo výške 100 Eur mesačne. Zároveň požiadal o vykonanie testov DNA.

2. Návrh odôvodnil tým, že výživné vo výške 100 eur mesačne bolo určené v čase, keď mal prácu a nemal záväzky. Naposledy bol zamestnaný v spoločnosti Y. R. A..P..U.. od apríla 2021 do 13.7.2021. Ďalšie zamestnanie si nemohol hľadať z dôvodu úrazu nohy, ktorý sa liečil osem týždňov do 16.9.2021. Dňa 17.9.2021 nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, kde bol do 17.11.2021. Od prepustenia je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny.

3. Matka s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí. Uviedla, že po skončení materskej dovolenky v decembri 2021 sa nemohla vrátiť do predošlého zamestnania, pretože firma zanikla. Jej jediný príjem je prídavok na dieťa v sume 25 Eur a náhradné výživné poskytované Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, nakoľko otec maloletej výživné odmieta platiť a už 24 mesiacov nič nezaplatil.

2. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17.1.2022 vyplýva, že matka poberá náhradné výživné za neplatené výživné na maloletú M. W. od 9/2021 do trvania podmienok vo výške 100 Eur mesačne. Zároveň poberá prídavky na dieťa vo výške 25,50 Eur mesačne. Nepoberá dávky v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok ani iné sociálne dávky. Matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.1.2022.

3. Z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku zo dňa 24.1.2022 vyplýva, že v roku 2021 poberala matka rodičovský príspevok vo výške 378,10 Eur mesačne.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 1.4.2022 vyplýva, že maloletá býva v podnájme s matkou a matkiným otcom, ktorý je nezamestnaný. Matka je nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá dávku v nezamestnanosti od

Sociálnej poisťovne. Príjem matky pozostáva z dávky v nezamestnanosti, z prídavku na maloleté dieťa a náhradného výživného, ktoré si uplatnila z dôvodu, že otec si neplnil vyživovaciu povinnosť. Celkový príjem matky je vo výške okolo 470 Eur. Jej mesačné výdavky pozostávajú z výdavkov na: mobil 40 Eur, príspevok otcovi za podnájom 50 Eur, strava, hygienické potreby, drogéria (matka, dieťa) 250 Eur, vrátenie náhradného výživného 100 Eur. Matka vracia náhradné výživné, nakoľko exekútor v mesiacoch jún, júl 2021 vymohol výživné od otca dieťaťa, ktoré musí teraz vrátiť. S návrhom otca nesúhlasí a naopak žiada, aby súd zvýšil výživné, nakoľko má za to, že pomery na strane dieťaťa sa od poslednej úpravy výživného výrazne zmenili. Žiada, aby súd zvýšil výživné zo sumy 100 Eur na sumu 200 Eur.

5. Maloletá by od septembra 2022 mala navštevovať materskú školu. Od septembra 2022 sa zvýšia výdavky na maloletú v súvislosti s materskou školou, a to mesačne minimálne o poplatok pre zariadenie a stravu v zariadení. Mesačné výdavky na maloletú sú primerané veku, potrebám dieťaťa. Náklady na voľnočasové aktivity, oblečenie, obuv, vitamíny, lieky pri bežných ochoreniach spolu predstavujú sumu okolo 200 Eur. Maloletá je zdravá.

6. Otec býva v dvojizbovom byte u svojej babky alebo v trojizbovom byte u svojej mami. Otcova mama a stará matka mu finančne vypomáhajú a pomáhajú mu so zabezpečením jeho potrieb, ako je strava a bývanie. Od 17.09.2021 do 17.11.2022 bol vo výkone trestu. Od tejto doby si hľadá aktívne zamestnanie, avšak má s tým problém, nakoľko zamestnávateľia žiadajú od neho výpis z registra trestov. Od prepustenia z výkonu trestu je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberá žiadnu sociálnu dávku, nakoľko podľa jeho vyjadrenia nemá na to nárok. Príležitostne si otec privyrába ako brigádnik v oblasti stavebníctva. Opäť by mal nastúpiť do výkonu trestu v súvislosti s neplnením si vyživovacej povinnosti. Otec nevedel ešte uviesť presný termín nástupu na výkon trestu, trest by mal trvať osem mesiacov. Trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu a žiada, aby súd znížil výživné zo sumy 100 Eur na sumu 50 Eur. Na testoch DNA, ktoré žiadal vo svojom návrhu už netrvá. Otec uviedol, že s maloletou nemá žiaden kontakt približne dva roky.

7. Kolízny opatrovník uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa a odporúča súdu zvážiť a zvýšiť výživné na maloletú M., pretože od poslednej úpravy došlo k výraznej zmene pomerov na strane dieťaťa.

8. Rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 21P/82/2019-34 zo dňa 23.10.2019 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, s tým, že obaja rodičia majú právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 100 Eur mesačne od 7.12.2018 do budúca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dĺžné výživné za obdobie od 7.12.2018 do 31.10.2019 v sume 883,25 eur bol otec zaviazaný splatiť v mesačných splátkach po 150,- eur spolu s bežným výživným pod hrozbou následku straty výhody splátok, s tým, že splatnosť prvej splátky bude po právoplatnosti rozsudku. Styk bol upravený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párny týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 12:00 hod. do 16:00 hod. a v nedeľu od 12:00 hod. do 16:00 hod. za prítomnosti matky. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.11.2019.

9. Okresný súd Košice I, uznesením sp.zn. 34C/5/2021 zo dňa 22.2.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi zakázal priblížiť sa k matke na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov. Predmetné uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 1.3.2021 a nadobudlo právoplatnosť dňa 17.3.2021.

10. Okresný súd Košice I, uznesením sp.zn. 41P/13/2021 zo dňa 3.3.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi zakázal priblížiť sa k maloletej M. W. na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov. Predmetné uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 11.3.2021 a nadobudlo právoplatnosť dňa 24.3.2021.

11. Z lustrácie Sociálnej poisťovne vyplýva, že od 22.4.2021 do 11.7.2021 bol otec zamestnaný v spoločnosti Y. R. C.T., A.P.U., pričom priemerný mesačný vymeriavací základ bol 335,09 Eur. Od 17.5.2022 do 12.7.2022 bol otec zamestnaný v spoločnosti M. U., A.P.U., pričom priemerný mesačný vymeriavací základ bol 477,61 Eur. Od 1.9.2022 je zamestnaný v spoločnosti M. A. A.P.U...

12. Na pojednávaní uskutočnenom dňa 31.8.2022 otec uviedol, že na podanom návrhu na zníženie výživného trvá. Momentálne nepracuje, od 2.9 má pracovnú zmluvu v spoločnosti M. A. A.P.U...

13. Z výpovede matky na pojednávaní vyplýva, že trvá na tom, aby výživné na maloletú ostalo určené v pôvodnej výške 100 Eur mesačne. Matka nie je zamestnaná. Od 4.9.2022 má maloletá nastúpiť do materskej školy a až po jej adaptácii by mohla matka nastúpiť do práce.

14. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletej.

15. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky, otca, kolízneho opatrovníka, oboznámením so správou o šetrení pomerov od kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými do spisu účastníkmi konania, lustráciou v Sociálnej poisťovni ako aj oboznámením sa s pripojenými spismi 41P/13/2021 a 21P/82/2019.

16. Podľa Čl. 1 Základných princípov Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

17. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak

18. Podľa Čl. 6 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia

19. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

20. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 78 ods. 1,2,3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v aktuálnymi čase vyhlásenia rozsudku. Súd má za to, že nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Len samotná zmena pomerov nemá za následok zmenu vyživovacej povinnosti, musí ísť o takú zmenu pomerov, ktorú je dôvodné premietnuť do výšky vyživovacej povinnosti. Každé zníženie výživného na maloleté deti je v neprospech maloletých detí, pretože náklady na maloleté deti sa so zvyšujúcim vekom detí neustále zvyšujú rastom ich životných nákladov, rozsahom ich školských a mimoškolských aktivít.

Poskytovanie výživného neznamená len zabezpečenie výživy maloletých detí, ale aj zabezpečenie všetkých odôvodnených potrieb detí, ku ktorým patrí stravovanie, bývanie, zdravotná starostlivosť, školské a mimoškolské aktivity.

24. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného voči maloletej je nedôvodný. V čase poslednej úpravy výživného na maloletú otec pracoval v spoločnosti W. M. A. A..P..U.. s priemerným čistým mesačným príjmom cca 700 Eur. V čase podania návrhu na zníženie výživného v decembri 2021 bol otec nezamestnaný z dôvodu úrazu nohy a neskôr z dôvodu nástupu do výkonu trestu, po prepustení bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Na strane otca tak došlo k zmene pomerov, avšak následne v období od 22.4.2021 do 11.7.2021 bol zamestnaný v spoločnosti Y. R. C.T., A..P..U.., pričom priemerný mesačný vymeriavací základ bol 335,09 Eur. Od 17.5.2022 do 12.7.2022 bol otec zamestnaný v spoločnosti M. U., A..P..U.., pričom priemerný mesačný vymeriavací základ bol 477,61 Eur. Od 1.9.2022 je zamestnaný v spoločnosti M. A. A..P..U... Príjem z týchto zamestnaní predstavoval minimálny príjem, čím spolu s krátkodobým zotrúvaním v zamestnaniach ohrozil plnenie vyživovacej povinnosti voči maloletemu dieťaťu. Otec je v produktívnom veku a vzhľadom na jeho zdravotný stav mu nič nebránilo nájsť si lepšie platené zamestnanie, zotrvať v ňom a pravidelne dosahovať príjem.

25. Súd pri posudzovaní možností, schopností a majetkových pomerov otca vychádzal z princípu potenciality príjmov povinného otca, pričom sa opierať aj o rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 3 Cdo 236/2018 zo dňa 20.2.2019 z ktorého vyplýva, že pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného.

26. Na strane maloletej sa od poslednej úpravy taktiež zmenili pomery, nakoľko v čase poslednej úpravy mala maloletá 10 mesiacov, toho času má skoro štyri roky. Náklady na jej odôvodnené potreby sa zvýšili priamoúmerne s rastúcim vekom maloletej, aj preto súd nevzhladol dôvod na zníženie výživného. Zníženie výživného by v danom prípade znamenalo presunúť podiel zodpovednosti otca za duševný a fyzický rast maloletého dieťaťa výrazne na jeho matku, ktorá sa o dieťa osobne stará a dobrovoľne si vyživovaciu povinnosť plní primerane svojím schopnostiam a možnostiam, čo by bolo nepochybné v rozpore s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine a dobrými mravmi.

27. Záverom súd poznamenáva, že určené výživné zo strany otca na maloletú vo výške 100 Eur mesačne (3,33 Eur denne) už teraz nezohľadňuje ani všetky jej nevyhnutné a základné potreby a je nepochybné, že tieto musí zabezpečovať matka. Znížením výživného na otcom navrhovanú výšku 50 Eur mesačne na maloleté dieťa (1,66 Eur denne) by sa neúmerne presunula zodpovednosť za zdravý a prospešný vývoj maloletej na matku, ktorá si vyživovaciu povinnosť voči maloletej plní nielen vo forme osobnej starostlivosti ale aj dobrovoľnými plneniami v peňažnej forme. Na základe uvedeného súd jednoznačne dospel k záveru, že tu nie je daný žiaden dôvod na zníženie výživného zo strany otca voči maloletej, a preto návrh otca na zníženie výživného zamietol.

28. Podľa §52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

30. Podľa §58 CMP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.